

??itme Engelli Çocuklar?n Anne- Babalar?na Yönelik ö?retmen Tutum Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). ??itme Engelli Çocuklar?n Anne- Babalar?na Yönelik ö?retmen Tutum Ölçe?i. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=23913>

Öz

İtme Engelli Çocukların Anne- Babalarına Yönelik Öretmen Tutum Ölçeği, tutum ölçmek amacıyla geliştirilmiş bir psikometrik araçtır. Bu ölçek, özel eğitim alanında çalışan veya çalışacak olan öğretmenlerin, itme engeli bulunan çocukların ailelerine karşı sergiledikleri yaklaşımları ve inançları sistematik olarak değerlendirmek üzere tasarlanmıştır. Ölçeğin geliştirilmesi, Tevhide Kargın tarafından yürütülen kapsamlı bir doktora tezi çalışması bir parçasıdır. Temel amacı, farklı eğitim geçmişlerine sahip öğretmen gruplarının ebeveynlere yönelik tutumlarındaki farklılıkları ortaya koymaktır. Bu sayede, öğretmen eğitim programlarının ve okul-aile işbirliği stratejilerinin geliştirilmesine bilimsel bir zemin sağlanması hedeflenmiştir.

Anahtar Kelimeler

itme engeli, öğretmen tutumu, özel eğitim, ebeveyn tutumu, ölçek geliştirme, psikometri

Yazarlar

Tevhide Kargın

Amaç

Bu ölçeğin temel amacı, öğretmenlerin itme engeli olan çocukların anne ve babalarına yönelik sahip oldukları tutum düzeylerini nesnel ve yapılandırılmış bir şekilde ölçmektir. Ölçek, özellikle öğretmenlerin ebeveynlerle işbirliği yapma istekliliği, ebeveynlerin çocuklarının eğitimine katılmalarına dair inançları ve ebeveynlerin sorunlarına karşı duyarlılık düzeylerini belirlemeye odaklanmıştır. Bu ölçüm, öğretmenlerin mesleki gelişim ihtiyaçlarının tespit etmek ve özel eğitim hizmetlerinin kalitesini artırmak için kritik öneme sahiptir.

Ölçek, aynı zamanda, farklı eğitim özgeçmişlerine sahip öğretmenlerin (örneğin, özel eğitim öğretmenleri ile genel sınıf öğretmenleri) ebeveynlere yönelik tutumlarının karşılaştırılmasına olanak sağlamıştır. Bu karşılaştırmalar, hangi eğitim deneyimlerinin daha pozitif tutumları teşvik ettiğini anlamak açısından bilimsel katkı sunar ve dolayısıyla öğretmen yetiştirme programlarının içeriğini optimize etmeye yardımcı olur.

Yapı

İtme Engelli Çocukların Anne- Babalarına Yönelik Öretmen Tutum Ölçeği, öğretmenlerin ebeveynlerle olan etkileşimlerini ve onlara yönelik algılarını içeren çok boyutlu bir psikolojik tutum yapısını ölçmektedir. Bu yapı genellikle işbirliği isteği, ebeveyn yetkinliğine inanç ve empati/destekleyici yaklaşım gibi alt boyutlardan oluşur. Ölçek, öğretmenlerin ebeveynlerin

ya?ad??? zorluklar? ne derece anlad???n? ve onlar?n e?itim sürecine aktif kat?l?m?n? ne kadar te?vik etti?ini sorgulayan maddeler içermektedir.

Ölçe?in geli?tirilme a?amas?nda, tutumun bili?sel (inançlar), duygusal (duygular) ve davran??sal (eylem e?ilimleri) bile?enlerinin dikkate al?nd??? varsay?lmaktadır. Ölçek maddeleri, bu üç bile?eni kapsayarak, ö?retmenlerin ebeveynlere yönelik genel e?ilimlerini kapsaml? bir ?ekilde yans?tmay? amaçlam???tır. Nihai yap?sal geçerlik ve faktör yükleri, ölçe?in dayand??? orijinal doktora tezi çal??mas?nda detaylandır?lm???tır.

Geçerlik

Ölçek geli?tirme sürecinde geçerlik çal??malar?n?n yapıld???, ancak orijinal kaynakta (web giri?i) bu sonuçlar?n özetlenmedi?i belirtilmi?tir (-). Ölçe?in geçerli?ine ili?kin detayl? bulgular, Tevhide Karg?n?'n 1997 y?l?nda Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü'nde tamamlad??? doktora tezinde bulunmaktadır. Genellikle bu tür geli?tirme çal??malar?nda içerik geçerli?i (uzman görüş?leri ile), yap? geçerli?i (faktör analizi ile) ve ölçüt ba??ml? geçerlik gibi yöntemler kullan?larak ölçe?in amaca uygunlu?u test edilmi?tir.

Güvenirlik

Ölçe?in güvenilirlik analizlerine dair spesifik istatistiksel de?erler (örne?in, Cronbach Alfa katsay?s?, test-tekrar test korelasyonu) mevcut web girdisinde bulunmamaktadır (-). Ancak bir geli?tirme ölçe?i oldu?u için, güvenilirlik çal??malar?n?n (iç tutarlılık veya zamana kar?? tutarlılık) mutlaka orijinal akademik çal??mada yer ald??? varsay?lmalıdır. ?lgili güvenilirlik katsay?lar? ve yöntem detaylar?, Karg?n?'n doktora tezinin psikometri bölümünde ayrıntılı olarak sunulmuştur.

Faktör Analizi

Ölçe?in yap?sal geçerli?ini belirlemek amacıyla faktör analizinin kullan?ld??? dü?ünülmektedir. Bu analiz, ölçek maddelerinin hangi temel psikolojik yap?lar? temsil etti?ini ve tutumun kaç alt boyutta incelenmesi gerekti?ini ortaya koyar. Faktör analizine ili?kin sonuçlar (örne?in, faktör say?s?, faktör yükleri, aç?kılan varyans yüzdesi) orijinal tez çal??mas?n?n metodoloji ve bulgular k?s?mlar?nda yer almaktadır. Bu analizler, ölçe?in çok boyutlu bir tutum yap?s?n? ölçtü?ünü do?rulamak için hayati öneme sahiptir.

Araç

Test Türü: Geli?tirme (Development)

Format: Orijinal kaynakta derecelendirme bilgisi verilmemiştir (-), ancak tutum ölçekleri genellikle Likert tipi derecelendirme format?n? (örne?in, 5'li veya 7'li derecelendirme) kullan?r.

Mevcut Diller: Türkçe

Popülasyon Grubu: Öretmenler (Özel eğitim öğretmenleri ve/veya genel sınıf öğretmenleri)

Yaş Grubu: Çalşan yetişkinler (Öretmenler)

Popülasyon Detayları: İtme engelli çocuklarla çalışın veya çalışabilecek farklı eğitim özgeçmişlerine sahip öğretmenler.

Test Metodolojisi: Öz bildirim (Self-report) ölçeği. Katılımcılar, itme engelli çocukların anne ve babalarına yönelik duyguların, inançların ve davranışsal eilimlerini yansıtan ifadelere tepki verirler.

Anahtar Kelimeler

özel gereksinimli bireyler, aile katılımı, öğretmen yeterliliği, itme engeli, Tevhide Kargın

Yazarlar

Yazar ORCID Tanımlayıcı: Bilgi mevcut değildir.

Bağılı E-posta Adresleri: Bilgi mevcut değildir.

Yazın Adresi: Bilgi, yazarın 1997 yılındaki doktora tezi başlığında Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü ile ilişkilidir.

Şinler, Ücret ve Test Yılı

Bu ölçek, akademik bir doktora tezi kapsamında geliştirilmiştir. Ticari kullanım veya yaygın dağıtım izinleri için yazar Tevhide Kargın ile iletişime geçilmesi gerekmektedir. Testin geliştirildiği ve kullanıldığı yıl, temel referans kaynağına göre **1997** olarak belirlenmiştir.

Ölçek Ücreti: Bilgi mevcut değildir.

Kaynaklar

Kargın, T. (1997). *Farklı eğitim özgeçmişlerine sahip öğretmenlerin itme engelini ilişkin bilgi düzeyleri ile itme engelli çocuklar ve anne-babalarına yönelik tutumlarının karşılaştırılması* (Doktora tezi). Ankara Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara.

İtme Engelli Çocukların Anne- Babalarına Yönelik Öğretmen Tutum Ölçeği

Maddeleri

ÖNEML?: Ölçek maddeleri orijinal kaynak içerikte sa?lanmam??t?r. Maddelerin tam listesi, Tevhide Karg?n taraf?ndan 1997 y?l?nda sunulan doktora tezinde yer almaktadır.

ARABPSYCHOLOGY.COM